

UN SEGLE D'ERNST MAYR

Escrit per:

Lluís Serra i Camó

Catedràtic de Genètica
Universitat de Barcelona
President de la Sociedad
Española de Genética

“Sense especiació, no hi hauria diversificació del món orgànic, ni radiació adaptativa, i el progrés evolutiu seria escàs. Les espècies, per tant, són la pedra angular de l'evolució.”

Ernst Mayr, *Espècies animals i evolució*

Ernst Mayr va néixer el 5 de juliol de 1904 a Kempten, a la regió ramadera d'Allgäu, a prop del llac de Constança. Ja de ben petit manifestava un gran interès pels ocells; tant és així que als 10 anys podia reconèixer totes les espècies d'ocells de la localitat, no només de vista sinó també d'oïda, és a dir, podia reconèixer-los tan sols escoltant-ne el cant. Tot i que els seus primers estudis universitaris s'allunyaren d'aquesta passió seva pels ocells (va estudiar medicina a la Universitat de Greifswald, Alemanya), el 1923 publicà el seu primer treball científic a la revista *Ornithologische Monatsberichte* i el 1925 començà a estudiar ornitologia a la Universitat de Berlín. Després, per acabar-ho d'arrodonir, féu el doctorat en aquesta especialitat sota la direcció del professor Stresemann. Tan bon punt hagué acabat el doctorat obtingué una plaça com a ajudant en la secció d'ornitologia del museu de Berlín.

El 1928 dirigí diverses expedicions ornitològiques a la Nova Guinea holandesa i a la Nova Guinea sota domini alemany. En dos anys i mig va recollir més de 7.000 exemplars d'ocells! El 1931 obtingué una plaça com a *Visiting Curator* en el departament d'ornitologia de l'*American Museum of Natural History* (AMNH). No feia encara un any que tenia la plaça i ja havia publicat 12 articles, amb la descripció de 12 noves espècies i 68 subespècies. Durant els 20 anys que va tenir una plaça permanent com a conservador de l'AMNH, Ernst Mayr va descriure la no gens menyspreable xifra de 26 noves espècies d'aus i 410 subespècies.

El 1942 publica el llibre *Systematics and the Origin of Species*, una de les contribucions més importants en la creació de la Síntesi Evolutiva Moderna, la qual integra el mendelisme i el darwinisme. En aquest llibre Mayr defineix el concepte biològic d'espècie com “grups de poblacions naturals formades per individus que es poden encreuar

© Claude Nuridsany i Marie Perennou

© Ausiàs Acarín

60 començaren a aparèixer les seves publicacions de filosofia i d'història de la biologia i el 1963 va publicar el llibre *Animal Species and Evolution*. El mateix Stephen Jay Gould reconeixia que aquest llibre era el que més l'havia influït en les seves idees sobre l'evolució

El professor Ernst Mayr ha publicat més de 30 monografies (traduïdes a molts idiomes) i centenars d'articles en revistes de prestigi internacional. Ha rebut més de 25 premis i distincions científiques del més alt nivell, dels quals vull esmentar l'*International Prize for Biology*, que li va entregar l'Emperador del Japó pels seus treballs en sistemàtica. Ha estat reconegut internacionalment com un dels biòlegs cabdals del segle XX.

En el seu pròleg del llibre *Acquiring Genomes* de Lynn Margulis i Dorion Sagan, publicat fa tot just dos anys, Ernst Mayr reconeix la importància de la simbiogènesi com a mecanisme d'especiació, malgrat que adverteix que no forçosament és més "saltacionista" que la poliploidia i, també, que no és l'únic mecanisme responsable de la cladogènesi, ja que per exemple, no hi ha cap prova que les més de 10.000 espècies d'aus o

les més de 4.500 espècies de mamífers actuals s'hagin originat per simbiogènesi. Això, tal i com jo ho veig, demostra que Ernst Mayr no s'ha ancorat en el gradualisme més ortodox, com diversos crítics del neodarwinisme pretenen.

El professor Ernst Mayr, que el proper 5 de juliol del 2004 serà centenari, fa més de 50 anys que treballa en el *Museum of Comparative Zoology* de la Universitat de Harvard. Crec que tots els genètics, en particular, i tots els estudiosos de l'evolució en general, hem d'agrair al professor Mayr la seva important contribució en el desenvolupament del nostre coneixement de la teoria evolutiva i felicitar-lo cordialment en el seu 100è aniversari. Per molts anys!

entre ells i aïllats reproductivament d'altres grups". Més tard el mateix Mayr va modificar aquesta definició per incloure-hi un aspecte ecològic. En aquest cas, va definir l'espècie com "una comunitat reproductora de poblacions aïllada reproductivament de les altres comunitats, que ocupa un nínxol específic a la natura".

Els treballs de Mayr en el camp de la sistemàtica, especialment en el que fa referència al concepte d'espècie i als mecanismes d'especiació, així com també el seu punt de vista filosòfic de la tipologia i l'essencialisme, han tingut una gran influència en moltes generacions de biòlegs. Gràcies a la seva capacitat d'extreure i sintetitzar les

conseqüències més importants d'una multitud d'exemples i casos individuals, ha esdevingut un dels teòrics de l'evolució que ha tingut més influència en el pensament del segle XX. Potser cap altre, després de Darwin, no ha contribuït tant com Mayr a fer entendre la teoria de l'evolució.

Després de viure 20 anys a Nova York, el 1953 es traslladà a Cambridge, Massachusetts, i s'incorporà al *Museum of Comparative Zoology* de la Universitat de Harvard del qual fou nomenat director l'any 1961. Durant la commemoració del centenari de Darwin, l'any 1959, publicà dos dels seus articles més influents: *Darwin and the Evolutionary Theory in Biology* i *Agassiz, Darwin and Evolution*. Als anys

Lluís Serra i Camó (Barcelona, 1948) és Catedràtic de Genètica de la Universitat de Barcelona, on imparteix les assignatures de Genètica i Origen de la Vida i Evolució. Ha sigut Cap d'Estudis i Degà de la Facultat de Biologia i Vicerector de la UB. Actualment és President de la "Sociedad Española de Genética" i membre del comitè editorial de la revista "Journal of Zoological Systematics and Evolutionary Research". Ha publicat més de noranta articles científics en revistes de prestigi internacional. S'ha especialitzat en genètica de poblacions i actualment la seva línia de recerca es basa en l'estudi de la genètica evolutiva d'espècies colonitzadores i en l'anàlisi dels polimorfismes cromosòmics de *Drosophila*, com a marcadors genètics del possible canvi climàtic global del planeta.

Ara també pots comprar la teva Omnis cellula
a la Cooperativa Abacus de la UAB
Plaça Cívica 08193 Bellaterra (Cerdanyola del Vallès)

Abacus